

האשה פרק שמיני פסחים

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. וַיַּעֲמֹד יְהוֹשֻׁפָּט בְּקֹהֶל
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּבֵית יי
לִפְנֵי הַחֹצֵר הַחֲדָשָׁה:
דְּבָרֵי הַיָּמִים ב כ ה

מוסף רש"י

וכן מי שלקטו לו עצמות אציו ואמא ו
 עליהן כל היום כולו ולערב אין מתאבד
 לערב ולפילו יום גופיה מדרבנן הו
 פשוט מן הקבר. וזריך פסחא שליש
 דבריהם. לאוקרו זבילתא סחמא מפני
 אנינות דדבריהם דהא פסח כרת הוא
 אצל אבילת קדשים עשה בעלמא הוא
 ואכלו אותם אשר כפר בהם (שמות כט):
 מלקט. משמע הוא עצמו ליקטון:
 מחלוקת בערל נכרי. שאינו מקבל
 טומאה בנכריותו דב"ה סברי גזירה
 ממא יטמא בזמל לשנה הבאה ע"פ
 יאמא אשתקד לא טרמינא מכל טומא
 דג דיו ע"פ שנתאגרייהו וטבילתו
 ואכלתו והשתא נמי אטבול ואיכול
 ולא ידע דאשתקד נכרי הוא ולא קיבל
 טומאה בנכריותו אצל עכשיו הוא טמא
 הלכך כשמתגורר ממתין שבעה שאין
 לך טומאה שעברה עליו שלא טהר
 ממנה. ואע"ג דמשום זיבה בעי שמנה
 משום כפרה כיון דלא אפשר לזיית
 כפרה דהא לא קבל טומאה בנכריותו
 צ"א אמרת גזור לא מייתי לעולם פסח
 וכולי האי לא גזור: אצל ערל ישראל.
 שאם יש לו עכשיו טומאה הוא מזהר
 בה שאף בערילתו מקבל טומאה
 כשאר בני אדם ליכא למיגזר ביה
 משום שנה הבאה: ערל הוא
 ואינו סמיני הלכות הא: הא
 דאמרן דחוי לאורמא ומשום גזירה
 דשנה הבאה דחוי ב"ה: ואינו דוחה
 שבת. צ"ל אלו דבריהם ולא עבד פסח
 ושבות דרבנן הוא: אין מצאין אוסר.
 אינא למייה: דרך חרוב. אף
 על גב דרשויות דרבנן נינהו וידחה
 פסחו שאם יש לו זכר למוול מעבדו
 דשניא. מילת זכריו ועבדיו מעבדין אל
 הפסח וליכא למיגזר משום כרת ערל
 וזכר אשר לא ימול וגו' דמילה דחייא
 שבת בזמנה וקטן לאו בר כרת הוא:
 און. אנינות לילה מדרבנן דאמרן
 לעיל [כא] אורול פסחו לערב: מזויר.
 שטבל והעריב שמשו בשביעי נכנס
 בשמיני למחנה ליה לשער נקטור
 שלא נתקדש בקדושת עזרה דכדתא
 בקרא (ויקרא יד) המעיד הכהן
 המטהר את האיש המיטהר ואותם
 לפני ה' וגו' ובעזרה עצמה לא היה
 נכנס אלא מכניס דיו לזוהנות לפי
 שאין מחוסר כפורים נכנס לה
 כדאמרן [במכות (דף כח:) טמא יהיה]
 לרבות טבול יום עוד טומאתו כן
 לרבות מחוסר כפורים שאם נכנסו
 למקדש חייבין כרת: וראה קרי זו
 וטבול לקרייו דלזרעתו טבל מאתמ
 השמש יצא אל תוך המחנה זה נכ
 וידחה עשה לטבול יום כרת הציני
 צ"ל [דף קכ:] איכא למ"ד ציאה צמא
 כרת משום מחוסר כפורים והחירו
 דבריהם לאו דוקא דלפילו עשה א
 הדשה. כרת הציני וקרי לא פסחא
 מרביה דדבר זה חידוש. ובי פסח לא

י' צמועד קטן (דף ט.) מתאבל עליהן: טובל ואוכל בקדשים. הלכך כלילה ליכא חגיגות: ושביעי: גמ' לא העמידו

אֶת־מַלְקֶט לֹא עֲצֻמוֹת טוֹבֵל וְאוֹכֵל בְּקִדְשִׁים
 גַּר⁶ שֶׁנִּתְגִּייר בַּע"פ כ"ש אֹמְרִים טוֹבֵל וְאוֹכֵל
 אֶת פִּסְחוֹ לַעֲרֵב וּב"ה אֹמְרִים הַפּוֹרֵשׁ מִן
 הָעֵרְלָה כְּפוֹרֵשׁ מִן הַקֶּבֶר: גַּמ' מ"ט קָא
 סִבֵּר⁷ אֲנִינוֹת לְדִלִּילָה דְּרַבְנָן וְגַבִּי פִסַּח לֹא
 הָעֵמִידוֹ דְּבִרְיָהּ בַּמָּקוֹם כֵּרת גַּבִּי קִדְשִׁים
 הָעֵמִידוֹ דְּבִרְיָהּ בַּמָּקוֹם עֲשֵׂה: הַשּׁוֹמֵעַ עַל
 מֵתוֹ וכו': מַלְקֶט עֲצֻמוֹת הָא בְּעֵי הַזֹּאת
 שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי אֵימָא שְׁלִיקְמוּ לֹא עֲצֻמוֹת: גַּר
 שֶׁנִּתְגִּייר וכו': אָמַר רַבָּה בַר בַּר חֲנָה א"ר
 יוֹחָנָן מַחְלוֹקֶת בְּעֵרֶל נִכְרִי דְב"ה סִבְרִי
 גִּזְרָה שְׁמָא יִטְמָא לְשָׁנָה הַבָּאָה וְיֵאמֹר
 אֵישְׁתַּקֵּד מִי לֹא מִבְּלָתִי וְאִכְלָתִי עֲכִשְׂיו נָמִי
 אִמְבּוּל וְאוֹכֵל וְלֹא יָדַע דְּאִשְׁתַּקֵּד נִכְרִי
 הוּא וְלֹא מִקְבֵּל טוֹמָאָה עֲכִשְׂיו יִשְׂרָאֵל וּמִקְבֵּל
 טוֹמָאָה וּב"ש סִבְרִי לֹא גִזְרִין: אָבֵל עֵרֶל
 יִשְׂרָאֵל דְּבָרֵי הַכֹּל טוֹבֵל וְאוֹכֵל אֶת פִּסְחוֹ
 לַעֲרֵב וְלֹא גִזְרִין עֵרֶל יִשְׂרָאֵל מִשּׁוּם עֵרֶל
 נִכְרִי תֵּנִיָּא נָמִי הֵכִי אָמַר ר"ש בֶּן אֱלֵעִזֵּר לֹא
 נִחְלָקוּ ב"ש וּב"ה עַל עֵרֶל יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹבֵל
 וְאוֹכֵל אֶת פִּסְחוֹ לַעֲרֵב עַל מַה נִּחְלָקוּ עַל עֵרֶל
 נִכְרִי שֶׁב"ש אֹמְרִים טוֹבֵל וְאוֹכֵל אֶת
 פִּסְחוֹ לַעֲרֵב וּב"ה אֹמְרִים הַפּוֹרֵשׁ מִן הָעֵרְלָה
 כְּפוֹרֵשׁ מִן הַקֶּבֶר: אָמַר רַבָּא⁸ עֵרֶל הַזֹּאת
 וְאִיזְמַל הָעֵמִידוֹ דְּבִרְיָהּ בַּמָּקוֹם כֵּרת אוֹנָן
 וּמִצּוֹרֵעַ וּבֵית הַפֶּרֶס לֹא הָעֵמִידוֹ דְּבִרְיָהּ
 בַּמָּקוֹם כֵּרת עֵרֶל הָא דֵּאֲמָרֵן הַזֹּאת⁹ דֵּאֲמַר
 מִר הַזֹּאת שְׁבוֹת וְאִינוּ דוֹחָה אֶת הַשִּׁבְתַּ
 אִיזְמַל¹⁰ דִּתְנִיָּא יִכְשֵׁם שְׁאִין מִבִּיאִין אוֹתוֹ
 דֶּרֶךְ רִשּׁוֹת הָרִבִּים כִּךְ אֵין מִבִּיאִין אוֹתוֹ דֶּרֶךְ
 גִּגּוֹת וְדֶרֶךְ חֲצֵרוֹת וְדֶרֶךְ קִרְפִּיפּוֹת אוֹנָן הָא
 דֵּאֲמָרֵן מִצּוֹרֵעַ מָאִי הִיא¹¹ דִּתְנִיָּא יִמְצוֹרֵעַ
 שַׁחַל שְׁמִינִי שְׁלוּ בְּעֵרֵב הַפֶּסַח וְרָאָה קָרִי בּו
 כּוּם טוֹבֵל וְאוֹכֵל אָמְרוּ חֲכָמִים אַע"פ הַשְּׁמִבּוּל
 יוֹם אֵינוֹ נִכְנֵס זֶה נִכְנֵס מוֹטֵב יָכָא עֲשֵׂה שִׁישׁ
 בּו כֵּרת וַיִּדְחָה עֲשֵׂה שְׁאִין בּו כֵּרת¹² וְא"ר
 יוֹחָנָן דְּבַר תּוֹרָה אֶפִּילוּ עֲשֵׂה אֵין בּו שְׁנֵאִת
 יִיעֲמֹד יְהוֹשֻׁפַּט בְּקֹחַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם בְּנֵאמַר
 ה' לִפְנֵי הַחֹצֵר הַחֲדָשָׁה מָאִי חֹצֵר הַחֲדָשָׁה
 שֶׁחֲדָשׁוּ בּו דְּבַר וְאָמְרוּ טוֹבֵל יוֹם לֹא יִכְנֵס
 בְּמַחֲנֶה לִוְיָהּ בֵּית הַפֶּרֶס¹³ דִּתְנִין וְשׁוּיִין ב"ש וּב"ה
 שְׁבֻדָּקִין

גבי פסח לא העמידו דבריהם במקום ברת. הא דלא קאמר משום דפסח מלוה עוברת משום דיש קדשים למנות ומי עוברת כגון תודה דאין נאכלת אלא ליום וליילה: **אברא** עירא ישראל ד"ה טובא. * תימא לריב"א דלא מצינו בשום מקום טבילה בישראל שכל אפילו מדרבנן: **ואמר** רבי יוחנן לא תורה אפילו עשה אין בו. ר' יוחנן לא פליג אצריימא דלאו תנא הוא דמוכח צפ"ק דכתובות (דף טז.) גבי אין אכלים מן המניין דלא משני אר' יוחנן רבי יוחנן תנא הוא ופליג דמשמני ארבי אלא פרושי מפרש לה * כן מוכח דגבי יולדת שפא שפולת יום ארוך כמבי (קידושין ג') ואלא מתקשה לא תבוא משמע הא למחנה ליה תבא: **טבול** יום לא יכנס במחנה לאויה.

לא בכל המחנה אלא מעזרת
 נשים ולפנים דתתן במסכת כלים
 (פ"א משנה ח) עזרת נשים מקודש
 הימנו שאין טבול יום נכנס לשם אבל
 צהר הדין היה נכנס וקרי חצר לעזרת
 נשים דתתן פ"ב דמדות עזרת נשים
 היתה אורך קל"ה וארבעה לשכות היו
 בארבעה מקצועותיה של מ' אמה ולא
 היו מקורות וכן הם עמידות להיות
 כדכתיב ויוציאני אל ההצר החיצונה
 וגו' ואת מנח ליה דגזרו על טבול
 יום דילמא על טמא מת גזרו שהיה
 מותר בכל מחנה ליה וי"ל דטמא מת
 אפי' בחיל גזרו שלא יכנס דתתן
 במסכת כלים (סז) החיל מקודש
 הימנה שאין נכרים וטמאי מתים
 נכנסין לשם והא דנקט צבדייתא
 וראה קרי זו ביום ולא נקט טבול יום
 דשאר טמאים צרותא נקט לא מיבעיא
 שאר טמאים דמדאורייתא מותרים
 ליכנס אלא אפילו בשמי קרי דמשמע
 מדאורייתא חוץ לשמי מחנות אפי'
 טבול יום שלו לא גזרו ביה רבנן ואם
 תאמר דבפרק גוטל (סוטה דף כז)
 פריך אהא דקתני ההם הוציאוה
 הוציאוה שלא תטמא את העזרה
 והתייא טמא מת מותר ליכנס במחנה
 ליה ואפילו מת עצמו כו' ומאי פריך
 כיון דמדברין אסור ליכנס וי"ל דמשמע
 ליה מדאורייתא מדקאמר הוציאוה
 הוציאוה תרי זמני שהיו ממנהרין כל כך
 א"נ לא גזרו אלא שלא יכנס לפנים אבל
 אם נטמא צפנים לא גזרו עליו ללכת והא
 דאמר' בהנשרפין (פאהרין ד' פא): כהן
 ששימש בטומא' מויליין אותו חוץ לעזרה
 ופועלין את מוחו בגזרין לאו דוקא
 חוץ לעזרה אלא הוא הדין חוץ לחיצו
 שבוירקין

וְנִרְיָ בָּאֵלֹו דְּבָרִים (לְעִיל סו:) דְּבַעַל קָרִי מִשְׁתַּחֲוֶה מוֹן לְשֵׁמִי מִחֲנוּת
דְּקָרִי אִינוּ נִכְנָס דְּכַתִּיב (דְּבָרִים כג) כִּי יִהְיֶה בְךָ אִישׁ וְגו' וְכִבֵּא
יִהְיוּת כְּדִי שִׂיחֵל פִּסְחוּ לְעַרְב: יֵבֵא עֲשֵׂה. דְּפִסְחָ שֵׁסּ בּו כֶּרֶת
וְאִי מִשּׁוֹם דְּמַכְיָס יֵדִיו לְעוֹרָה הֵא אֲמִירָן בְּשִׁחִיתָ קִדְשִׁים
וְ"ד הוֹאִיל וְהוֹמַרָה לֹו אֹתָהּ בִּיזָה מִקָּמָה לְנַרְעָתוֹ אַע"פ שְׁעוּשׁ
לֹו אִף לְקָרְוִיו: וְאִ"ר יוֹחָן. עֲשֵׂה שְׂאִין בּו כֶּרֶת דְּקֹאֲמֵר תִּנָּה
אֲלֵאל דְּרַבֵּן הוּא וְקֹרֵא דְכִבָּא הַשֶּׁמֶשׁ בְּמַחֲנֶה שְׂכִינָה קֹאֲמֵר: חֲלִי
קְדוּשָׁתוֹ בּו בִּזְיוֹ וְאִמְרוּ טָבוֹל יוֹם לֹא יִכְנָס לָהּ. וְהִכִּי גִמְרֵי ר' יוֹחָן
([דְּבַעַל קָרִי] מִלְּבֹאֹ אֵלֵא הַמִּצְוִיָּה לִיכָנֵס וְלִטְהַר שְׁלֵא יִדְחֵה מִפִּסְחָ:
שְׁדוּמִין

לִקְרִי (יְבוֹמֹת ז: טוּבֵל לִקְרִיו (שם), וְיִמְחָלֵם עֵינָיו לְתַרְמוֹה וְלִקְדָּשִׁם וְלִמְקָשִׁם ז: זֶה בְּכֹס. וְיִמְכֹּס יָדָיו לְעֹרֵה לֵאמֹר הִיא אִרְהֵם לִשְׁמֹת וְלִרְחֹק עֵלָיו, אֲכַל הִיא כִּדְרָה. דָּלֵם אִלּוּ יִכְנֹס דִּיּוֹ לְהַתְּנוֹת לֹא בִּלְבָד. שֶׁן בִּרְחַת. שֶׁלֹּם עֵרֶם כֹּהֵל אֵלֶם מִמּוֹתָם אֲבָל לֹא לְעֵרֵי קִינֹרֶה אֵלֶם וְלִמְקָשִׁם אֵלֶם מִקְרִיו (יְבוֹמֹת ז: אִפִּילוֹ עֲשֵׂה אֵין יְהוֹד יִרְשֻׁשֵׁן. אֲמוֹ הִיּוֹם נִשְׁחִיר יִשְׁרָאֵל שֶׁן זֶה נִשְׁלֵמְתִּים (זְבוּחִים ז:כג) בְּמַחֲנֶה

בעל נבד"ה סב"י שגם טמא הגי' לשנה הבאה ואומר אשוקד לא טבליה ואכלתי
שטבליה טהורא, ואם כן ואוכל, הלא לא ידע דאשקד גור [גוי] הלא הוא הגי' חקבל
ומקבל טהורא, ואין טבליה עלהו לו היום טבליה גור כטמא מן ביום שביעי
ערל ישראל דברי הכל טובל ואוכל פסחו לערב, לא גורנין על ישראל משום ערל גוי.
ורבא דהוא ואומיא, אלו שלש דברים מאדורייא ראיין קו רובנא הוא וגזרו חכמי
דבריהם. לא דאמרין, כי הו' הגר הוא שטיבל ואוכל לפסח בערב. לא דער
ישראל שמו אחוי ממתה מלה וגדל הו' בערלה ועכשיו מל עצמו בפרס חסד טובל
גזור על הגר כמו שאמרנו למעלה, ואמרין פדורש מן הערלה כפרש מן חקבל. הווא
אם לא י"ד להיות בשבת אחרי דוחה אותו גזר מין על טמא מן כשרי שלו ביידי
פסח. אומיא אין מביאין אותו שבח כדי למול אכרי, וקיימא קל מילת זכריי מעכבין א
דאיש ואם טהור וגוי, אין מביאין האיזמל אכרי במקום שאיסורו מדרבנן. תניא כ
רשות הרבים, כן אין מביאין אותו דרך גנות דרך חצותו וקיימא קל קריפותו. פקרי
לוי ש"ב אל תעשה אותו מעיקר [מיעקין] מלאתה הוא וכי, אבל באר שלש דברים מ
פסחו ותרעא מצורע שחל [שביעי] שמיין, אבל לאחור הפסח ורואין
דכי יתנין דבר תורה פאי עשה אתן מן דרכתי ועימודי היושפט וגוי. תב תרסן ורואין

וכו'. זו השמועה בלשון הזה. אמר רבא בעאי לאותיביה ערל הזהא ואיזילמ וסדין בביציית וכבשי עצרת, וכין דש במקום כרת, והן אוני ומצורע ובית הפרס. אונן הא דאמרן דאנינות לילה מדרבנן. ובטלו דבריהם ואמרו טובל ואן חכמים אע"פ שאין טבול יום אחר נכנס זה נכנס, מוטב יבוא עשה שיש בו כרת וידחה עשה שאין בו כרת. ואן